

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

Басейнова дирекция „Дунавски район“

Изх. №ПУ – 01 – 66 (1)

Гр. Плевен .....^{05.02.}2021 г.

ДО

ИНЖ. ЛЮБОМИР ИВАНОВ

ДИРЕКТОР НА РИОСВ – МОНТАНА

УЛ. „ЮЛИУС ИРАСЕК“ №4, ПК 55

3400 ГРАД МОНТАНА

На Ваше писмо с изх. №255/29.01.2021 г.

Относно: Инвестиционно предложение (ИП) „Обследване, анализ и извършване на ремонтно-възстановителни дейности на язовирна стена “Върбово“ и съоръженията към нея“, землище с. Върбово, община Чупрене, област Видин

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ИВАНОВ,

В Басейнова дирекция Дунавски район (БДДР) е постъпило Ваше писмо с изх. №255/29.01.2021 г. и наш вх. №ПУ-01-66/29.01.2021 г. с искане за становище на основание чл. 12, ал. 5 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимост на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредба за ОС, ДВ, бр. 73/200 г., изм. и доп.)*, относно допустимостта на горесцитираното ИП спрямо Плана за управление на речните басейни (ПУРБ) 2016 – 2021 г. и Плана за управление на риска от наводнения (ПУРН) 2016 – 2021 г. в Дунавски район. На основание чл. 155, ал. 1, т. 23 от Закона за водите (ЗВ), БДДР изразява следното становище:

1. Заключение за допустимостта на инвестиционното предложение спрямо мерките за постигане добро състояние на водите, определени в плановете за управление на речните басейни

В момента се изпълняват дейности по актуализация на ПУРБ и ПУРН, които ще са с период на действие 2022 – 2027 г., Като част от тези дейности е и актуализацията на целите за опазване на повърхностните и подземните води, както и мерките за тяхното постигане. Планираните дейности и реализацията на проекта, при необходимост, следва бъде съобразят и с етапите на актуализация на ПУРБ и ПУРН, респ. екологичните цели и

проектите на ПУРБ и ПУРН с програма от мерки. Информацията и документите ще бъдат периодично публикувани, и публично достъпни на интернет страницата на БДДР: www.bd-dunav.org, секция „Управление на водите“, подсекции „План за управление на речните басейни“ и „План за управление на риска от наводнения 2022-2027 г.“.

Съгласно представената информация:

Язовир “Върбово“ се намира в ПИ №12797.87.303 и №12797.87.305 в землището на с. Върбово, община Чупрене, област Видин, публична общинска собственост с обща площ 11256 кв. м. Построен е през 1960-1970г.

Проектът „Ремонт и възстановяване на язовирна стена “Върбово“, ПИ №12797.87.303 и №12797.87.305, с. Върбово, община Чупрене и съоръженията към нея“ предвижда извършване на следните ремонтно-възстановителни работи:

➤ Язовирна стена - земно-насипна, гравитачна:

– Корона – стабилизиране на кота 555.00 м, чрез реализирането на трошено-каменна настилка, при ширина 3,0 м и дължина 80 м. Ширината на проектния път по короната е $V=3,00$ м;

– Сух откос – Предвидено е възстановяване на геометрията на сухия откос до наклон 1:2,0. За постигане на добра връзка стар-нов насип се извършва настъпяване на откоса. В зоната от Кота 547,00 до петата на сухия откос върху уплътнения и откосиран насип се поставя геокомпозит и върху него се поставят геоклетки $H=20$ см, които се стабилизират със земни пирони и в тях се насипва дренажен материал – чакъл фракция 20-80 мм. Предвидено е реализация на охранителни канавки в петата на сухия откос. Уловените води ще се събират в 1бр. събирателна шахта;

– Мокър откос - Възстановяване геометрията на мокрия откос до наклон 1:2,5. Предвидено е отстраняване на каменната броня в участъците подлежащи на корекция. Пристъргване на повърхностния пласт до здрава основа и настъпяване на откоса. Възстановяване на каменната облицовка с камък отговарящ на изискванията за хидротехническо строителство;

➤ Преливник, бързоток, енергогасител:

– Преливник - Предвидено е реализацията на траншеен преливник, който ще работи като непотопен преливник с дължина на преливния ръб 15 м. Слабонапорният участък започва непосредствено след преливника и представлява стоманобетонен канал с правоъгълно сечение, обща дължина 13,50 м и наклон на участъка 1,0%. Конструкцията на участъка е отворена рамка с ширина 4,00 м и височина от дъното до върха на стените 4,00 м.;

– Бързоток - започва веднага след края на слабонапорния участък и е с обща дължина 68,65 м. Конструкцията е правоъгълна отворена рамка и се състои от 2 участъка с различни наклони.

– Енергогасител - тип водобоен кладенец разположен в края на бързотока. Размерите му са: Ширина $V=4,00$ м; Дължина $L=12,00$ м; Височина на гасителната стена $C=2,00$ м.;

– Рисберма - след гасителя е предвидена рисберма $L=34,0$ м, изпълнена от каменен блокаж от едри скални късове. Дължината на рисбермата е съобразена с трасето на отводящия канал.;

➤ Входна, изходна шахта, основен изпускател (ОИ):

– Входна шахта – призматична шахта с правоъгълно сечение с височина до $H = 1,50$ м. Челната стена е с вертикален отвор, в който се монтират дамбалкени ;

– Основен изпускател – не е открита изходна шахта. При положение, че е наличен основен изпускател и състоянието на тръбата е добро, ще се извършва почистване чрез телени четки и промиване на тръбата. В случай че тръбата е значително корозирала, е предвидено да се положи нова тръба с по-малък диаметър. При невъзможност за използване на стария ОИ ще се положи нова стоманена тръба $\phi 326 \times 6$ с дължина $L = 72,0$ м. Полагането ще се извърши по безизкопен метод чрез хоризонтално сондиране.

– Изходна шахта – възстановяване на шахтата съгласно нормативните изисквания с обособени суха (апаратна) и мокра (гасителна) камери. Предвижда се сухата камера да е закрыта, със бетонна плоча с капак за достъп на експлоатационния персонал;

➤ Изграждане на контролно – измервателна система:

- Изграждане на геодезична мрежа ;
- Изграждане на профили за измерване на наноси;
- Изграждане на пиезометри;
- Изграждане на водочетни рейки на облекчителните съоръжения;
- Изграждане на брегови колови водочети в язовирното езеро;

➤ Почистване на 500 м коритото на реката след язовирната стена, съгласно нормативните изисквания. При почистване на наносите следва да се оформи проектен трапецовиден профил с минимални откоси 1:1,5;

➤ Прилежащи съпътстващи дейности:

Изготвен план за управление на отпадъците, противопожарна безопасност и други дейности.

1.1. Допустимост на инвестиционното предложение спрямо мерките за постигане добро състояние на водите, определени в ПУРБ 2016 – 2021 г. в Дунавски район

Съгласно предоставената информация, язовирът попада в района на разпространение на:

1.1.1. Водосбора на повърхностно водно тяло

Код на водно тяло (ВТ)	BG1WO600R1912
Име на ВТ	СТАКЕВСКА WORWB1912
Име на воден обект	Яз. “ Върбово“
Географско описание	р. Стакевска от РВ "Стакевска река" до вливане в р. Лом
Естествено /СМВТ/ ИВТ	Естествено
Екологично състояние/ потенциал на ВТ	Добро
Химично състояние на ВТ	Добро

Поставена Цел 2021г.	Запазване на добро екологично и химично състояние

Забележка: * СМВТ – силномодифицирано ВТ; ИВТ – изкуствено ВТ. За СМВТ и ИВТ се определя екологичен потенциал.

Въздействието върху река Върбовска ще бъде с ограничен, локален характер и ще засегне малка част от нея (500 метра след язовирната стена), което няма да доведе до съществено изменение на хидроморфологичните характеристики на водното тяло и до нова негативна промяна в хидроморфологичния режим на реката. Почистването на реката е съгласно изискванията на чл. 139, ал. 2 от ЗВ.

Реализацията на останалите дейности са свързани с ремонт и възстановяване на съществуваща язовирна стена и съоръженията към нея и не се очаква да доведат до изменения на хидроморфологичните характеристики на водното тяло и до нови негативни промени в състоянието му.

Във връзка с горепосоченото, реализирането на ИП не следва да доведе до влошаване на екологичното и химичното състояние на водното тяло и до непостигане на поставените цели при спазване на посочените по-долу мерки.

1.1.2. Подземни водни тела

Код на ВТ	Име на ВТ	Химично състояние	Количествено състояние
BG1G0000TJK044	Карстови води в Западния Балкан	добро	добро

Поставената цел за ПВТ с код BG BG1G0000TJK044 е - *Запазване на добро количествено и химично състояние;*

С реализирането на ИП не се очаква негативно въздействие върху химичното и количественото състояние на подземното водно тяло.

1.1.3. Санитарно-охранителни зони, съгласно чл. 119, ал. 4, т. 2 от ЗВ

Зони за защита на водите	Вид на зоната	ИП попада (код, име) / не попада в зона за защита
чл. 119а, ал. 1, т. 1 от ЗВ	Зона за защита на питейните води от повърхностни водни тела	Не попада
	Зона за защита на питейните води от подземни водни тела	Попада: всички подземни водни тела са определени като зони за защита на питейните води
чл. 119а, ал. 1, т. 2 от ЗВ	Зона за отдих и водни спортове	Не попада
чл. 119а, ал. 1, т. 3 от ЗВ	Чувствителна зона	Попада, BGCSARI03
	Уязвима зона	Не попада
чл. 119а, ал. 1, т. 4 от ЗВ	Зона за стопански ценни видове риби	Не попада

Зони за защита на водите	Вид на зоната	ИП попада (код, име) / не попада в зона за защита
чл.119а, ал. 1, т. 5 от ЗВ	Защитени територии	Не попада
	Зона за местообитания	Попада, BG0001040, Западна Стара планина и Предбалкан
	Зона за птици	Попада, BG0002002, Западен Балкан

1.1.4. Санитарно-охранителни зони, съгласно чл. 119, ал. 4, т. 2 от ЗВ

Съгласно наличната информация в БДДР, яз. “Върбово“ не попада в границите на санитарно-охранителни зони (СОЗ) определени по реда на *Наредба № 3 от 16 октомври 2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди.*

Яз. “Върбово“ не попада в буферна зона с радиус 1000 м от водоземни съоръжения за самостоятелно питейно-битово водоснабдяване без определени СОЗ, за които е необходимо спазване на ограничения съгласно Приложение I към Национален каталог от мерки към ПУРБ.

1.1.5. Мерки заложен в ПУРБ 2016 – 2021 г. в Дунавски район за опазване на повърхностните и подземните води, които следва да се вземат предвид при реализирането на ИП:

А. Забрани и ограничения

Код на мярката	Наименование на мярката	Действия за изпълнение на мярката	Код на действие
DW_1	Забрани и ограничения за изпълнение на дейности в зоните за защита на питейните води и в определените санитарно-охранителни зони (СОЗ) и буферните зони около водоземните съоръжения/системи	Спазване на забрани и ограничения в СОЗ съгласно заповедта за определяне на зоната и списъка по приложение № 1 към Националния каталог от мерки (ПУРБ)	DW_1_4
HY_7	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките	Забрана за нарушаването на естественото състояние на леглата, бреговете на реките и крайбрежните заливаеми ивици, с изключение на дейности за удълбочаване на фарватера и коригиране на речното корито за осигуряване/подобряване на безопасно корабоплаване в общия българо-румънски участък на р. Дунав и при дейности за защита от наводнения, както и други дейности съобразени с действащото законодателство	HY_7_5

Код на мярката	Наименование на мярката	Действия за изпълнение на мярката	Код на действие
DP_2	Намаляване на дифузното замърсяване от промишлени дейности	Забрана на миенето и обслужването на транспортни средства и техника в крайбрежните заливаеми ивици и принадлежащите земи на водохранилищата	DP_2_8
HY_1	Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия	Забрана за сечи на естествена крайбрежна растителност	HY_1_8
PM_2	Опазване на химичното състояние на подземните води от замърсяване и влошаване	Забрана за извършването на дейности водещи до отвеждането в подземните води на опасни вещества	PM_2_2

Съгласно представената информация, ИП предвижда изпълнение на ремонтно-възстановителни работи на съществуваща язовирна стена и съоръженията към нея. Въздействието, което оказва язовир "Върбово" върху състоянието на повърхностното водно тяло е отчетено в ПУРБ.

Предвидените в ИП дейности са допустими и не са в противоречие с мерките в ПУРБ 2016-2021 г., тъй като:

- Язовирната стена е съществуваща и изпълнението на ремонтно-възстановителни работи на съществуваща язовирна стена и съоръженията към нея са дейности в изпълнение на изискванията на *Наредбата за условията и реда за осъществяване на техническата и безопасната експлоатация на язовирните стени и на съоръженията към тях, както и на контрол за техническото им състояние*, т.е. не са свързани с изграждане на нови хидротехнически съоръжения и не се очаква да доведат до нарушаване на естественото състояние на леглото, бреговете на реката и крайбрежните заливаеми ивици (т.е. ИП не попада под забраните на мярка с код на действие HY_7_5);

- Дейностите по почистване в участъка до 500 м след язовирната стена не се считат за нова корекция и морфологично изменение на речното легло и са в изпълнение на изискванията на чл. 139, ал. 2, във връзка с чл. 137 и чл. 138 от ЗВ по отношение на постоянната защита от вредното въздействие на водите – „..... осигуряват поддръжката и проводимостта на речното легло, диги, корекции на реки и дерета и други хидротехнически и защитни съоръжения в съответствие с параметрите на преливните съоръжения на разстояние до 500 м от язовирните стени“;

- Дейностите в ИП не са в противоречие с мярка *Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия* с код HY_1 и действие към нея *Забрана за сечи на естествена крайбрежна растителност* с код HY_1_8, тъй като в проекта не се предвижда изсичането на растителност извън коритото на реката. Премахването на растителността е свързано само с осигуряване на проводимостта на реката 500 м след язовирната стена.

Б. Мерки за запазване и подобряване на състоянието на повърхностните и подземни води, които следва да се вземат предвид при реализация на ИП

Код на мярка	Наименование на мярка	Действия за изпълнение на мярката	Код на действие
НУ_1	Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия	Защита на речните брегове от ерозия и свързаните с тях свлачищни процеси	НУ_1_1
НУ_10	Осигуряване на екологичния отток	Осигуряване на минимално-допустимия отток в реките след съоръжения за водовземане или регулиране на оттока	НУ_10_4

В. Други мерки, които следва да се вземат предвид при реализация на ИП

При реализирането на ИП следва да се вземат предвид и приложимите мерки съгласно Становище по Екологична оценка № 7-3/2016 г. на проекта на ПУРБ към ПУРБ 2016 – 2021 г. в ДРБУ в т. ч.:

- Планирането и осъществяването на всички дейности в рамките на ПУРБ да не противоречат на режимите на защитените зони, постановени със заповедите за обявяването и плановете за управлението им, както и на режимите на защитените територии, въведени със Закона за защитените територии, заповедите за обявяването и плановете за управлението им;
- При прилагане на мерките, свързани със строителство, да не се допуска замърсяването на речните легла със строителни материали и гориво-смазочни материали от строителната техника.

Заклучение: ИП „Обследване, анализ и извършване на ремонтно-възстановителни дейности на язовирна стена “Върбово“ и съоръженията към нея“ е допустимо спрямо целите и мерките за опазване на околната среда, заложи в ПУРБ 2016 – 2021 г. при спазване на мерките посочени в т. 1.1.5. от настоящото становище.

1.2. Допустимост на инвестиционното предложение спрямо мерките за постигане добро състояние на водите, определени в ПУРН 2016 – 2021 г. в Дунавски район

1.2.1. Райони със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН)

Съгласно предоставената информация, ИП не попада в РЗПРН.

1.2.2. Мерки заложи в ПУРН 2016 – 2021 г. в Дунавски район за опазване на повърхностните и подземните води, които следва да се вземат предвид при реализирането на ИП:

А. Забрани и ограничения, свързани с дейностите, предвидени в ИП

В ПУРН 2016-2021 г. няма предвидени забрани и ограничения, касаещи реализирането на инвестиционното предложение.

С реализирането на ИП се изпълняват следните мерки, от Общите мерки за прилагане в района за басейново управление, заложи в Програмата от мерки в ПУРН 2016 – 2021 г. в Дунавски район:

– Мярка „Реконструкция и ремонт на язовири“ с описание „Реконструкция на самата язовирна стена, като повишаване височината на нейната корона, увеличаване проводимостта на съоръженията за отвеждане на високите води“ и код PRE46-PRO30-REAC117;

– Мярка „Почистване на речни участъци и дерета за осигуряване преминаване на висока вълна“ с описание „Премахване на препятствията за свободното преминаване на водите чрез почистване на участъци от речните корита и дерета от дървета и храсти, падащи дървета, дънери, битови и строителни отпадъци и други натрупвания“ и код PRE16-REAC17.

При реализация на ИП е необходимо да се вземат предвид приложимите мерки съгласно Становище по Екологична оценка № 1-1/2016 г. на проекта на ПУРН (Приложение № 16 и Приложение № 17 към ПУРН 2016 – 2021 г. в ДРБУ) в т.ч.:

- Ежегодно (пролет и есен) обследване на техническото, експлоатационното състояние на малките язовири и определяне на свободните обеми. При необходимост набелязване мерки за поддържане и ремонт;

- При прилагане на мерките, свързани със строителство, да не се допуска замърсяването на речните легла със строителни материали и гориво-смазочни материали от строителната техника.

Заклучение: ИП „Обследване, анализ и извършване на ремонтно-възстановителни дейности на язовирна стена “Върбово“ и съоръженията към нея“ е допустимо спрямо ПУРН 2016 – 2021 г. Дейностите предвидени в ИП не са в противоречие с предвидените мерки в Програмата от мерки за намаляване на риска от наводнения.

2. Забрани и ограничения, предвидени в Закона за водите, по отношение на този вид инвестиционни предложения и/или въздействия в резултат от реализирането

Реконструкции на съществуващи системи и съоръжения за регулиране на оттока в т.ч. дейностите по осигуряване на проводимост на речното легло до 500 метра след язовирната стена подлежат на уведомителен режим съгласно чл. 58, ал. 1 и ал. 2 от ЗВ.

При реализиране на ИП следва да се вземат предвид следните нормативни изисквания предвидени в ЗВ:

- Разпоредбите на чл. 58, ал. 1, т. 9 - Разрешително не се изисква, а е необходимо само 30-дневно предварително писмено уведомяване на басейновата дирекция, за дейностите по осигуряване на проводимост на речното легло до 500 метра след язовирната стена;

- Разпоредбите на чл. 46, ал. 2 - изграждането на конструкции, инженерно-строителни съоръжения, постройки и други, при които се осъществява или е възможен контакт с подземните води, се извършва при условията и по реда на Закона за устройство на територията при спазване на изискванията за опазване на подземните води по глава осма от ЗВ;

- на Глава Осма за опазване на водите;

- Разпоредбите на чл. 134 - за защита на крайбрежните заливаеми ивици и принадлежащите земи на водохранилищата не се допуска: складиране на пестициди, депониране и третиране на отпадъци; строителство на стопански и жилищни постройки;

миенето и обслужването на транспортни средства и техника; засаждането на трайни насаждения с плитка коренова система; изхвърлянето на отпадъци;

- Разпоредбите на чл. 138 и чл. 140;
- Разпоредбите на чл. 142, при изпускане на води от хидротехнически съоръжения по време на преминаване на високи вълни, при аварийни условия или при извършване на ремонтни работи собственикът или ползвателят на същите уведомява предварително съответните общински администрации, басейнови дирекции и органите на Министерството на вътрешните работи, а за трансграничните реки – и граничната полиция;
- Разпоредбите на чл. 143 - за защита от вредното въздействие на водите се забранява – „нарушаването на естественото състояние на леглата, бреговете на реките и крайбрежните заливаеми ивици; намаляването на проводимостта на речните легла, включително чрез баражи и прагове, без съответното разрешително; използването на речните легла като депа за отпадъци, земни и скални маси; извършването на строежи над покритите речни участъци; съхраняването или складирането на материали, които в значителна степен биха увеличили унищожителната сила на водата при наводнения.

Предвидените дейности следва да бъдат в съответствие с писмо с изх №26-00-734/10.10.2019 г. на Министерството на околната среда и водите и с *Наредбата за условията и реда за осъществяване на техническата и безопасната експлоатация на язовирните стени и на съоръженията към тях, както и на контрол за техническото им състояние*, приета с ПМС № 262 от 07.10.2016 г., Обн. ДВ. бр.81 от 14 Октомври 2016 г.

Предвижданото изграждане на нова КИС в предложението обхват и съгласно изискванията на „*Норми за проектиране на хидротехнически съоръжения. Основни положения*“, № РД-14-02-825, БСА брой 11 от 7.VIII.1985 г. е в компетенциите на Главна дирекция „Надзор над язовирните стени и съоръженията към тях“ (ГД НЯСС) към Държавната агенция за метрологичен и технически надзор.

Потенциалните въздействия в резултат от реализирането от ИП са описани и взети предвид при направените заключения за допустимостта на ИП в т. 1 от настоящето становище.

3. Информация за съществуващи или разрешени въздействия върху водното тяло в района, които трябва да бъдат взети предвид при последваща процедура по глава шест от ЗООС

Няма съществуващи или разрешени въздействия върху водното тяло в района на ИП.

4. Информация за свободните водни ресурси в частта от подземно водно тяло, от което се предвижда водовземане (чрез съществуващи или чрез нови съоръжения), опасността от замърсяване на подземните води в процеса на изграждане на нови тръбни (сондажни) кладенци и изисквания за предотвратяване на замърсяването

Не е обект на ИП.

5. Мотивирана оценка на значителното въздействие върху водите и водните екосистеми

Реализирането на ИП „Обследване, анализ и извършване на ремонтно-възстановителни дейности на язовирна стена “Върбово“ и съоръженията към нея“ няма да окаже значително въздействие върху водите и водните екосистеми и е допустимо спрямо целите за опазване на околната среда, заложиени в ПУРБ 2016 – 2021 г. и ПУРН 2016 – 2021 г., при условие, че се спазват посочените мерки в т. 1 и нормативните изисквания посочени в т. 2 от настоящото становище.

Съгласно предоставената информация, може да се счита, че предвидените в проекта дейности са в изпълнение на мерки с код PRE46-PRO30-REAC117 и код PRE16-REAC17 от ПУРН 2016 – 2021 г.

Настоящото становище не отменя задълженията на възложителя на ИП за изпълнение на изискванията на Закона за водите и другите закони и подзаконовни нормативни актове в Република България и не може да служи като основание за отпадане на отговорността по спазване на действащата нормативна уредба

С уважение,

ПЛАМЕН КРЪСТЕВ

Директор на Басейнова дирекция „Дунавски район“

